Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2020. gada 3. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Gaisa transports – Regula (EK) Nr. 261/2004 – 5. un 9. pants – Gaisa pārvadātāja pienākums piedāvāt pasažieriem, kuru lidojums ir atcelts, izmitināšanu viesnīcā – Pasažierim nodarīts kaitējums uzturēšanās laikā viesnīcā, kas nodrošina izmitināšanu – Iespējamība pieprasīt gaisa pārvadātājam uzņemties atbildību viesnīcas nolaidības dēļ

Lietā C-530/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2019. gada 17. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 11. jūlijā, tiesvedībā

NM, *NIKI Luftfahrt GmbH* pilnvarotais likvidators,

pret

ON,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja L. S. Rosi [*L. S. Rossi*], trešās palātas priekšsēdētāja A. Prehala [*A. Prechal*] (referente) un tiesnesis F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerāladvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– ON vārdā – *E. Sommeregger*, *Rechtsanwalt*,

– Vācijas valdības vārdā – *J. Möller*, *M. Hellmann* un *E. Lankenau*, pārstāvji,

– Nīderlandes valdības vārdā – *K. Bulterman* un *C. S. Schillemans*, pārstāves,

– Eiropas Komisijas vārdā – *N. Yerrell* un *G. Braun*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – vācu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91 (OV 2004, L 46, 1. lpp.), 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp NM, kas darbojas kā aviokompānijas *NIKI Luftfahrt GmbH* pilnvarotais likvidators, un ON saistībā ar prasību par zaudējumu atlīdzību, kuru pēdējā minētā ir cēlusi, lūdzot atlīdzināt zaudējumus, kas viņai ir radušies viesnīcas teritorijā, kurā *NIKI Luftfahrt* viņu bija izmitinājusi pēc viņas lidojuma atcelšanas.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Regulas Nr. 261/2004 1., 2., 13. un 19. apsvērumā ir noteikts:

"(1) [Eiropas Savienības] rīcībai gaisa satiksmes nozarē cita starpā ir jābūt vērstai uz to, lai nodrošinātu augsta līmeņa pasažieru aizsardzību. Turklāt ir jāņem vērā vispārējās patērētāju aizsardzības prasības.

(2) Iekāpšanas atteikums un lidojumu atcelšana vai ilga kavēšanās rada nopietnas problēmas un sarežģījumus pasažieriem.

[..]

(13) Pasažieriem, kuru lidojumi ir atcelti, ir jābūt iespējai vai nu saņemt biļešu cenas atmaksu, vai pārplānot ceļojuma maršrutu ar apmierinošiem nosacījumiem, un par šiem pasažieriem ir atbilstoši jārūpējas, kamēr viņi gaida vēlāku lidojumu.

[..]

(19) Apkalpojošajam gaisa pārvadātājam ir jāievēro personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām un to pavadoņu īpašās vajadzības."

4 Šīs regulas 1. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Šī regula saskaņā ar tajā precizētajiem nosacījumiem paredz pasažieru tiesību minimumu gadījumos, kad:

[..]

b) lidojums ir atcelts;

[..]."

5 Minētās regulas 2. pantā ir noteikts:

"Šajā regulā:

[..]

i) "persona ar ierobežotām pārvietošanās spējām" ir ikviena persona, kuras pārvietošanās spējas, izmantojot transportlīdzekļus, ir ierobežotas kādu fizisku (sensorisku vai kustību, pastāvīgu vai pagaidu) traucējumu, garīgu traucējumu, vecuma vai jebkādu citu invaliditātes iemeslu dēļ un kuras stāvoklis prasa īpašu uzmanību un visiem pasažieriem pieejamo pakalpojumu pielāgojumus šīs personas vajadzībām;

[..]."

6 Saskaņā ar Regulas Nr. 261/2004 5. panta 1. punktu:

"Ja atceļ lidojumu, attiecīgajiem pasažieriem:

[..]

b) apkalpojošais gaisa pārvadātājs piedāvā atbalstu saskaņā ar 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 2. punktu, kā arī maršruta maiņas gadījumā, ja plānojamais jaunā reisa izlidošanas laiks ir vismaz dienu pēc atceltā reisa izlidošanas laika, atbalstu, kas paredzēts 9. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā, un

[..]."

7 Šīs regulas 9. pantā "Tiesības uz aprūpi" ir noteikts:

"1. Ja ir izdarīta atsauce uz šo pantu, pasažieriem bez maksas piedāvā:

[..]

b) izmitināšanu viesnīcā:

– ja kādā vietā ir jāuzturas vienu vai vairākas naktis vai

[..]

2. Turklāt pasažieriem piedāvā bez maksas veikt divus telefona zvanus, nosūtīt divas teleksa vai faksa ziņas vai arī divas elektroniskās vēstules.

3. Piemērojot šo pantu, apkalpojošais gaisa pārvadātājs īpašu uzmanību pievērš personu ar ierobežotām pārvietošanās iespējām un to pavadītāju vajadzībām, kā arī to bērnu vajadzībām, kas ceļo bez pavadības."

8 Minētās regulas 12. panta "Turpmāka kompensācija" 1. punktā ir paredzēts:

"Šīs regulas piemērošana neierobežo pasažiera tiesības saņemt turpmāku kompensāciju. Kompensāciju, kas piešķirta saskaņā ar šo regulu, var atskaitīt no šādas kompensācijas."

Austrijas tiesības

9 *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch* (Austrijas Civilkodekss) 1313.a pants ir formulēts šādi:

"Persona, kam ir jāsniedz izpildījums par labu citai personai, atbild par tās likumiskā pārstāvja, kā arī personu, kurām tā uztic veikt [savas saistības] izpildi, vainu kā par savu vainu."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

10 Kompleksā ceļojuma ietvaros ON bija rezervēts lidojums no Maļorkas [*Mallorca*] (Spānija) uz Vīni (Austrija), ko bija paredzēts veikt *NIKI Luftfahrt*. Tā kā šis lidojums tika atcelts, minētajā rezervācijā tika veiktas izmaiņas un izlidošana no Maļorkas tika pārcelta uz nākamās dienas vakaru. Šīs atcelšanas dēļ *NIKI Luftfahrt* piedāvāja ON bezmaksas izmitināšanu vietējā viesnīcā.

11 Uzturēšanās laikā šajā viesnīcā ON, kas pārvietojas ratiņkrēslā, nokrita un smagi savainojās pēc tam, kad viņas ratiņkrēsla priekšējie riteņi bija iesprūduši perpendikulārā ceļa grambā.

12 ON cēla prasību *Landesgericht Korneuburg* (Korneiburgas apgabaltiesa, Austrija), lūdzot piespriest NM samaksāt zaudējumu atlīdzību, lai kompensētu tai nodarīto kaitējumu. Šajā ziņā tā norādīja, ka negadījums ir noticis minētās viesnīcas teritorijā un ka šīs pašas viesnīcas apsaimniekotāja personāls esot rīkojies nolaidīgi, šo perpendikulāro grambu nenolīdzinot vai nenorobežojot.

13 Ar 2018. gada 21. novembra spriedumu šī tiesa noraidīja šo prasību, pamatojoties uz to, ka gaisa pārvadātājam ir vienīgi jānodrošina izmitināšana, jo Regulā Nr. 261/2004 nav paredzēta nekāda atbildība par zaudējumiem, kas radušies saistībā ar apgalvoto tādas viesnīcas personāla nolaidību, kurā saskaņā ar šo regulu ir piedāvāta izmitināšana.

14 ON par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa Vīnē, Austrija), kas ar 2019. gada 14. februāra rīkojumu atcēla minēto spriedumu. Šīs tiesas ieskatā, atbilstoši valsts tiesībām, kas saskaņā ar šīs regulas 12. pantu ir piemērojamas paralēli Regulai Nr. 261/2004, gaisa pārvadātājs ir atbildīgs par viesnīcas – kuru tas ir pilnvarojis, lai izpildītu savu pienākumu sniegt Regulas Nr. 261/2004 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētos pakalpojumus, – personāla nolaidīgu rīcību. Tādējādi *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa Vīnē) nodeva lietu atpakaļ pirmās instances tiesai, lai tiktu izvērtēti pamatlietā aplūkotā negadījuma konkrētie apstākļi.

15 Līdz ar to NM iesniedza kasācijas sūdzību *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija), lai panāktu, ka tiek konstatēts – *NIKI Luftfahrt* ir izpildījusi savu Regulas Nr. 261/2004 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto pienākumu, bez maksas nodrošinot ON izmitināšanu, jo gaisa pārvadātājam it īpaši neesot pienākuma arī pārbaudīt tā piedāvātās viesnīcas kompleksu, lai novērstu savas atbildības iestāšanos.

16 Iesniedzējtiesas ieskatā, pirmkārt, no Tiesas judikatūras izriet, ka šī pienākuma nodrošināt izmitināšanu neizpilde pasažierim rada tiesības saņemt kompensāciju, pamatojoties tieši uz Regulu Nr. 261/2004, attiecībā uz summām, kas izrādās nepieciešamas, atbilstošas un saprātīgas, lai kompensētu gaisa pārvadātāja pieļautu trūkumu minētā pasažiera aprūpē (spriedumi, 2011. gada 13. oktobris, *Sousa Rodríguez* u.c., C-83/10, EU:C:2011:652, 44. punkts, kā arī 2013. gada 31. janvāris, *McDonagh*, C-12/11, EU:C:2013:43, 51. punkts). Taču neesot izslēgts, ka Tiesa minētā pienākuma nepienācīgu izpildi pielīdzina tā neizpildei un arī šajā gadījumā pieļauj tiesības saņemt kompensāciju, pamatojoties tieši uz Regulu Nr. 261/2004, lai gan, iesniedzējtiesas ieskatā, šī paša pienākuma nepienācīgas izpildes gadījumā zaudējumi būtu jāatlīdzina, samaksājot kompensāciju, kuras apmērs pārsniegtu izmitināšanas izmaksas un uz kuru atbilstoši Regulas Nr. 261/2004 sistēmai tādējādi varētu attiekties tās 12. panta piemērošanas joma.

17 Otrkārt, šī tiesa precizē, ka gaisa pārvadātājs varētu būt atbildīgs par viesnīcas, kas nodrošina izmitināšanu, personāla rīcību, arī pamatojoties uz Austrijas Civilkodeksa 1313.a pantu, tomēr ar nosacījumu, ka šis personāls ir rīkojies, pildot šim pārvadātājam noteiktu pienākumu. Šajā nolūkā galvenais esot noteikt saskaņā ar Regulas Nr. 261/2004 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu minētajam pārvadātājam paredzētā pienākuma būtību. Ja šis pienākums būtu jāsaprot tādējādi, ka gaisa pārvadātājam ir tikai jāpiedāvā izmitināšana viesnīcā un jāsedz tās izmaksas, tad gaisa pārvadātājs būtu atbildīgs tikai par viesnīcas izvēli, nevis par šīs viesnīcas personāla rīcību.

18 Savukārt būtu iespējama arī plašāka šīs tiesību normas interpretācija, saskaņā ar kuru gaisa pārvadātājs būtu atbildīgs par pašu izmitināšanu. Šajos apstākļos saskaņā ar Austrijas tiesībām gaisa pārvadātājs būtu atbildīgs par viesnīcas, kas nodrošina izmitināšanu, personāla nolaidību, un tādējādi gaisa pārvadātājam būtu jāsniedz pierādījumi par vainas neesamību objektīvu personāla pieļautu trūkumu gadījumā šīs viesnīcas teritorijā.

19 Pēc iesniedzējtiesas domām, lai gan ir taisnība, ka Regulas Nr. 261/2004 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta formulējumā ir prasīts vienīgi, lai "piedāvā" izmitināšanu viesnīcā, tomēr šīs regulas 1. apsvērumā atgādinātais mērķis nodrošināt augsta līmeņa pasažieru aizsardzību liecina par labu plašākai izmitināšanas pienākuma interpretācijai, proti, tādējādi, ka pasažierim tad būtu iespēja iesūdzēt gaisa pārvadātāju tiesā, lai saņemtu atlīdzinājumu par šīs viesnīcas teritorijā nodarītu kaitējumu. Šajā gadījumā šim pārvadātājam netiktu noteikta nesamērīga atbildība, jo viņš varētu vērsties pret minētās viesnīcas apsaimniekotāju atbilstoši līgumam, kas tos saista. Ņemot vērā, ka pienākums izmitināt pasažieri viesnīcā ir jāpilda tikai gaisa pārvadātāja pieļauta trūkuma gadījumā, esot dabiski, ka tas ir gaisa pārvadātājs, nevis pasažieris, kurš uzņemas risku, ka varētu tikt celta prasība tādas dalībvalsts tiesā, kas nav tā, kurā ir tā juridiskā adrese.

20 Šajos apstākļos *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai gaisa pārvadātājs, kuram saskaņā ar [Regulas Nr. 261/2004] 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir jāsniedz šīs regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētais atbalsts, pamatojoties uz šo regulu, ir atbildīgs par zaudējumiem saistībā ar pasažiera savainojumu, ko tas guvis gaisa pārvadātāja nodrošinātās viesnīcas darbinieku nolaidības dēļ?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzoša:

Vai [Regulas Nr. 261/2004] 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktais gaisa pārvadātāja pienākums ietver tikai viesnīcas nodrošināšanu pasažierim un izmitināšanas izmaksu segšanu vai arī gaisa pārvadātājs ir atbildīgs par pašu izmitināšanu?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

21 Iesākumā ir jānorāda, ka pirmais jautājums būtībā ir par sekām, kādas no Regulas Nr. 261/2004 varētu izrietēt gadījumā, kad nav pienācīgi izpildīts saskaņā ar šīs regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu gaisa pārvadātājam noteiktais pienākums, savukārt otrā jautājuma mērķis ir noteikt šī pienākuma saturu, tādēļ vispirms ir jāizvērtē otrais jautājums.

Par otro jautājumu

22 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 261/2004 9. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar šo tiesību normu gaisa pārvadātājam noteiktais pienākums bez maksas piedāvāt tajā minētajiem pasažieriem izmitināšanu viesnīcā nozīmē ne tikai to, ka šim pārvadātājam viņiem ir jāatrod numurs viesnīcā un jāsedz attiecīgās izmaksas, bet arī jārūpējas par pašiem izmitināšanas nosacījumiem.

23 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās formulējums, bet arī tās konteksts un tiesiskajā regulējumā, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi (spriedums, 2017. gada 18. janvāris, *NEW WAVE CZ*, C-427/15, EU:C:2017:18, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Attiecībā uz aplūkotās tiesību normas formulējumu ir jānorāda, ka Regulas Nr. 261/2004 9. panta "Tiesības uz aprūpi" 1. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka attiecīgajiem pasažieriem, tostarp tiem, uz kuriem attiecas minētās regulas 5. pants par lidojuma atcelšanu, bez maksas tiek piedāvāta izmitināšana viesnīcā tostarp gadījumā, ja kādā vietā ir jāuzturas vienu vai vairākas naktis. Tādējādi formulējums "bez maksas piedāvā [..] izmitināšanu viesnīcā" atbilst Savienības likumdevēja gribai novērst to, ka pasažieriem, kam pēc viņu lidojuma atcelšanas nākas pavadīt nakti viesnīcā, gaidot jauna lidojuma izlidošanas brīdi, būtu pašiem jāuzņemas viesnīcas numura meklēšana un jāsedz attiecīgās izmaksas, jo rūpes par šiem pasažieriem ir jāuzņemas gaisa pārvadātājam, kuram ir jāveic šajā nolūkā nepieciešamie pasākumi. No šīs tiesību normas formulējuma turpretim skaidri neizriet, ka Savienības likumdevējs būtu vēlējies noteikt gaisa pārvadātājiem papildus šai pasažieru aprūpei pienākumu arī tieši vai ar to pilnvaroto viesnīcu starpniecību rūpēties par pašiem izmitināšanas nosacījumiem.

25 Konteksts, kurā ir ietverts Regulas Nr. 261/2004 9. panta 1. punkta b) apakšpunkts, apstiprina interpretāciju, saskaņā ar kuru gaisa pārvadātājiem pašiem nav jāorganizē faktiskā izmitināšanas īstenošana. Šīs regulas 9. panta 2. punktā ir paredzēts, ka gaisa pārvadātājiem saistībā ar attiecīgo pasažieru tiesībām uz aprūpi ir pienākums piedāvāt viņiem iespēju tostarp bez maksas veikt divus telefona zvanus vai bez maksas nosūtīt divas elektroniskās vēstules. Taču, lai gan no šīs tiesību normas izriet, ka gaisa pārvadātājam patiešām ir bez maksas jānodod pasažieru rīcībā līdzekļi šo darbību veikšanai, no tā nevar secināt, ka šim pārvadātājam tādējādi ir pienākums, pašam uzņemoties atbildību, organizēt šim nolūkam nepieciešamo telekomunikācijas darbību īstenošanu.

26 Šo interpretāciju turklāt apstiprina Regulā Nr. 261/2004 izvirzītais mērķis, kas atbilstoši tās 1. un 13. apsvērumam ir nodrošināt augsta līmeņa pasažieru aizsardzību, it īpaši nodrošinot pasažieriem, kuru lidojumi ir atcelti, atbilstošu aprūpi, kamēr viņi gaida vēlāku lidojumu. Šajā nolūkā Regulā Nr. 261/2004 minētajiem pasažieriem ir paredzēti standartizēti un tūlītēji kompensācijas pasākumi, tādi kā attiecīgā gadījumā minētās regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētais piedāvājums bez maksas izmitināt viesnīcā, un šo pasākumu mērķis ir konkrētajā brīdī un vietā nodrošināt pasažieru tūlītējās vajadzības neatkarīgi no aplūkotā lidojuma atcelšanas iemesla (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 10. janvāris, *IATA* un *ELFAA*, C-344/04, EU:C:2006:10, 86. punkts).

27 Ņemot vērā šo mērķi, tāda Regulas Nr. 261/2004 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta interpretācija, saskaņā ar kuru gaisa pārvadātājam, pašam uzņemoties atbildību, būtu jārūpējas par attiecīgo pasažieru izmitināšanas nosacījumiem, nav pieļaujama, jo darbības, kas nepieciešamas, lai sekmīgi veiktu šādu aprūpi, pārsniedz tādas standartizētas un tūlītējas atbalsta sistēmas ietvarus, kuru Savienības likumdevējs ir paredzējis izveidot pasažieru labā.

28 Jāpiebilst vispirms, ka interpretāciju, saskaņā ar kuru gaisa pārvadātājam pašam nav jārūpējas par izmitināšanas nosacījumiem, vispirms neatspēko apstāklis – ko ON ir uzskatījusi par nepieņemamu –, ka šāda interpretācija varētu nozīmēt, ka pasažieris kļūst par viesnīcas, kura nodrošina minēto izmitināšanu, apsaimniekotāja līgumpartneri. Šajā ziņā pietiek konstatēt, ka Regulas

Nr. 261/2004 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir tikai noteikts gaisa pārvadātāja pienākums bez maksas piedāvāt attiecīgajiem pasažieriem izmitināšanu viesnīcā, nedefinējot nosacījumus līgumiskajām attiecībām, kuras var izrietēt no šī pienākuma īstenošanas.

29 Turpinājumā pretēji tam, ko būtībā apgalvo ON, šī interpretācija neatņem jēgu Regulas Nr. 261/2004 9. panta 3. punktā gaisa pārvadātājam noteiktajam pienākumam, piemērojot šo pantu, īpašu uzmanību pievērst personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām vajadzībām. Lai gan gaisa pārvadātājam nav pienākuma pašam rūpēties par pasažieru, kuru lidojums ir atcelts, izmitināšanas viesnīcā nosacījumiem, tam tomēr ir jāsniedz atbilstoša aprūpe, kā tas ir precizēts minētās regulas preambulas 13. apsvērumā, un tas nozīmē, ka gaisa pārvadātājam ir rūpīgi jāizvēlas viesnīca, iepriekš pārliecinoties, ka šī viesnīca spēj apmierināt saprātīgas kvalitātes un drošības prasības un attiecībā uz personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām – ka minētā viesnīca ir aprīkota tā, ka var tās uzņemt ar labiem nosacījumiem, – un attiecīgā gadījumā šī viesnīca jābrīdina par attiecīgo pasažieru ierobežotajām pārvietošanās spējām.

30 Visbeidzot, lai gan, kā norāda iesniedzējtiesa, ņemot vērā pasažieru aizsardzības mērķi, varētu tikt apsvērts sniegt plašāku gaisa pārvadātājiem noteiktā aprūpes pienākuma interpretāciju, saskaņā ar kuru tiem būtu pašiem jārūpējas par izmitināšanas nosacījumiem savu pasažieru viesnīcā un tādējādi pēdējiem minētajiem tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā varētu būt iespēja iesūdzēt tiesā savu gaisa pārvadātāju atbilstoši valsts tiesībās paredzētajiem nosacījumiem un kārtībai attiecībā uz atbildību par neatļautu darbību, ir jākonstatē, ka ar Regulu Nr. 261/2004 šī aizsardzība ir īstenota ierobežotākā veidā, izveidojot standartizēta un tūlītēja atbalsta sistēmu, kā tika atgādināts šī sprieduma 26. punktā.

31 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 261/2004 9. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar šo tiesību normu gaisa pārvadātājam noteiktais pienākums bez maksas piedāvāt tajā minētajiem pasažieriem izmitināšanu viesnīcā nenozīmē to, ka šim pārvadātājam būtu jārūpējas par pašiem izmitināšanas nosacījumiem.

Par pirmo jautājumu

32 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regula Nr. 261/2004 ir jāinterpretē tādējādi, ka gaisa pārvadātājam, kurš saskaņā ar šīs regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir piedāvājis izmitināšanu viesnīcā pasažierim, kura lidojums ir atcelts, var būt pienākums, pamatojoties tikai uz šo regulu, atlīdzināt šim pasažierim kaitējumu, kas nodarīts minētās viesnīcas personāla pieļauta pārkāpuma dēļ.

33 Šajā ziņā iesniedzējtiesa uzskata – no šī sprieduma 16. punktā minētas judikatūras izriet, ka pienākuma nodrošināt izmitināšanu neizpilde pasažierim rada tiesības saņemt kompensāciju, pamatojoties tieši uz Regulu Nr. 261/2004, attiecībā uz summām, kas izrādās nepieciešamas, atbilstošas un saprātīgas, lai kompensētu gaisa pārvadātāja pieļautu trūkumu minētā pasažiera aprūpē. Šīs tiesas ieskatā, no tā varētu izrietēt, ka tiesības saņemt kompensāciju pastāv arī tad, ja gaisa pārvadātājs šo pienākumu ir izpildījis pienācīgi.

34 Iesākumā ir jānorāda – pieņēmums, ka gaisa pārvadātājs ir pieļāvis pārkāpumu, uz kuru ir balstīts pirmais jautājums, pamatojas uz premisu, ka saskaņā ar Regulas Nr. 261/2004 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu šim pārvadātājam noteiktais aprūpes pienākums attiecas arī uz rūpēm par konkrēto pasažieru izmitināšanas nosacījumiem, un tādējādi iespējams minētā pārvadātāja pilnvarotās viesnīcas pieļauts pārkāpums varētu būt minētā pienākuma neizpildes izpausme no šī paša pārvadātāja puses un iestātos tā atbildība.

35 Ņemot vērā atbildi, kas tika sniegta uz otro jautājumu, šī premisa ir jāuzskata par kļūdainu.

36 Katrā ziņā ir jākonstatē, kā to ir darījusi iesniedzējtiesa, ka pasažieru tiesības saņemt kompensāciju, kuras pasažieriem ir gadījumos, kad gaisa pārvadātājs nav izpildījis Regulas Nr. 261/2004 9. pantā paredzēto aprūpes pienākumu, attiecas vienīgi uz to summu atmaksu, kas, ņemot vērā katras lietas īpašos apstākļus, izrādās nepieciešamas, atbilstošas un saprātīgas, lai kompensētu gaisa pārvadātāja pieļautu trūkumu šajā aprūpē.

37 Līdz ar to tiesības uz minēto summu atmaksu pilnībā iekļaujas ar minēto regulu pasažieru labā izveidotās standartizētu un tūlītēju kompensācijas pasākumu sistēmas loģikā, jo šīs summas ir paredzētas tam, lai kompensētu izdevumus, kas šiem pasažieriem ir radušies, sagādājot tādus pašus standartizētus un tūlītējus pakalpojumus, kādi gaisa pārvadātājam viņiem bija jāpiedāvā, un šajā nolūkā nav jāizvērtē katra pasažiera īpašā situācija katrā atsevišķā gadījumā.

38 Savukārt tāda individuāla kaitējuma atlīdzināšana, kas ir radies pārkāpuma dēļ, kuru ir pieļāvis tās viesnīcas personāls, ko ir izvēlējies gaisa pārvadātājs Regulas Nr. 261/2004 9. pantā minētajai izmitināšanai, noteikti prasītu minētā kaitējuma apjoma novērtēšanu katrā atsevišķajā gadījumā un pārsniegtu Regulā Nr. 261/2004 paredzēto standartizētu un tūlītēju kompensējošo pasākumu ietvarus.

39 Šajā ziņā Tiesa jau ir atzinusi, ka Regulā Nr. 261/2004 nav paredzēta individuāla kaitējuma atlīdzināšana, kura kompensēšana noteikti prasītu katrā atsevišķajā gadījumā novērtēt nodarīto zaudējumu apjomu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 29. jūlijs, *Rusu*, C-354/18, EU:C:2019:637, 31. punkts).

40 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regula Nr. 261/2004 ir jāinterpretē tādējādi, ka gaisa pārvadātājam, kurš saskaņā ar šīs regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir piedāvājis izmitināšanu viesnīcā pasažierim, kura lidojums ir atcelts, nevar būt pienākums, pamatojoties tikai uz šo regulu, atlīdzināt šim pasažierim kaitējumu, kas nodarīts minētās viesnīcas personāla pieļauta pārkāpuma dēļ.

Par tiesāšanās izdevumiem

41 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91, 9. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar šo tiesību normu gaisa pārvadātājam noteiktais pienākums bez maksas piedāvāt tajā minētajiem pasažieriem izmitināšanu viesnīcā nenozīmē to, ka šim pārvadātājam būtu jārūpējas par pašiem izmitināšanas nosacījumiem.**

2) **Regula Nr. 261/2004 ir jāinterpretē tādējādi, ka gaisa pārvadātājam, kurš saskaņā ar šīs regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir piedāvājis izmitināšanu viesnīcā pasažierim, kura lidojums ir atcelts, nevar būt pienākums, pamatojoties tikai uz šo regulu, atlīdzināt šim pasažierim kaitējumu, kas nodarīts minētās viesnīcas personāla pieļauta pārkāpuma dēļ.**

[Paraksti]